LIBRIS | We know books

PSALTIREA

Chilia „Buna-Vestire”
Schitul „Sfântul Dimitrie” - Lacu
Sfântul Munte Athos - 2021

EBRIS | We know books

ISBN: 978-618-83787-0-4

© Chilia „Buna-Vestire”

Schitul „Sfântul Dimitrie” - Lacu
Sfântul Munte Athos

Din Cuvântul înainte la Psalmi al Sfântului Vasilie cel Mare

Toată Scriptura este insuflată de Dumnezeu și folositoare. Ea a fost scrisă de Duhul Sfânt pentru ca să găsim în ea, întocmai ca într-un spital sufletesc, la care să vină toți, doctoria potrivită pentru boala fiecăruia. Căci este scris: „Doctoria este aceea care va face să înceteze suferințele cele mari”. Într-adevăr, altceva ne învață Cărțile Profeților, altceva cele istorice, altceva Legea și altceva îndemnurile date prin Proverbe. Cartea Psalmilor însă cuprinde în sine tot ceea ce este mai folositor în toate. Ea profețește cele viitoare, însemnează fapte istorice, dă legi pentru viață, arată ce trebuie să facem și, ca să spunem într-un singur cuvânt, este o adevărată comoară de învățături bune, punând la îndemâna fiecăruia, după sârguința lui, tot ceea ce îi este de folos. Ea vindecă rănile cele vechi ale sufletului și făcut ca să se ajungă și pentru noi la cântările acestea pline de armonie ale

LIBRIS | We know books

psalmilor, pentru ca cei care-i vor citi să creadă că fac cântări, iar în realitate să-și cultive sufletele. Căci adevărul este că niciodată cineva nu a ieșit din biserică păstrând cu ușurință în minte cuvintele apostolice sau profetice, fie ele oricât de simple, în timp ce cuvintele psalmilor le cântă toți credincioșii și nu arareori s-a întâmplat ca cei care din pricina mâniei arătau întocmai ca fiarele sălbatice, de îndată ce au început să cânte vreun psalm, la un loc cu alții, să se întoarcă apoi de acolo cu sălbăticia din suflet îmblânzită, datorită cântării.

Psalmul este liniștea sufletelor, răsplătitorul păcii, potolitorul tulburării și al valurilor gândurilor. El face să slăbească mânia sufletului și înfrânează pornirea către patimi; este însoțitorul prieteniei, apropierea celor care stau departe, ca unul care împacă pe cei ce-și poartă vrăjmășie. Căci cine, oare, mai poate fi socotit vrăjmaș al altuia, atunci când își unește glasul la un loc cu el, pentru a înălța laolaltă laudă lui Dumnezeu? Psalmodia aduce cu sine tot ce poate fi mai bun: iubirea, făcând din însoțirea laolaltă a glasului un fel de trăsură de unire între oameni; adunând pe credincioși laolaltă într-un singur glas de cor. Psalmul este alungătorul demonilor, aducătorul ajutorului îngeresc, armă pentru frica de noapte, liniște pentru oboseala zilei, pavăza și mângâie-

rea oamenilor credincioși, iar pentru femeile credincioase una din cele mai potrivite podoabe. Psalmul face ca pustiurile să se arate locuite și patimile să fie înfrânate. Început pentru începători, el este creștere pentru cei care sporesc în calea virtuții și sprijin pentru cei care merg pe calea desăvârșirii. Psalmul este glasul Bisericii; el înveselește sărbătorile și face să se nască în inima credinciosului dorul după Dumnezeu. Chiar și din inimile de piatră psalmul stoarce lacrimi. El este o faptă îngerească, o trăire cerească, o mireasmă duhovnicească.

Ce poate fi mai înțelept, oare, ca această povață a învățătorului care ne îndeamnă să cântăm, pentru ca în același timp să și învățăm cele ce ne sunt de folos? Nu se întipăresc, oare, în felul acesta, în sufletele noastre și mai bine învățăturile? Căci este de știut că învățăturile care se dau cu sila nu pot să dăinuiască în suflete, pe când învățăturile care pătrund în suflet cu plăcere și bucurie rămân de-a pururea. Ce nu poate învăța cineva din psalmi? Măreția bărbăției, acrivia dreptății, însemnătatea înfrânării, desăvârșirea judecății, chipul în care trebuie să rabde și tot ceea ce se poate spune despre lucrurile cele bune. Numai aici poate să se găsească teologia cea desăvârșită, aici prezicerea venirii în trup a Domnului Hristos, aici

LIBRIS We know books

amenințarea judecății celei veșnice, aici nădejdea Învierii, aici frica de iad, aici făgăduința slavei ce ne așteaptă, ca și dezvăluirea tainelor celor nepătrunse, căci toate se găsesc adunate aici, în Cartea Psalmilor, întocmai ca într-o comoară bogată, care este pusă la îndemâna tuturor. Și, dacă este adevărat că există mai multe instrumente muzicale, nu este mai puțin adevărat că profetul a armonizat cartea aceasta cu instrumentul numit psaltire, pentru că, după cum se pare, el a voit să arate cu aceasta Harul Duhului Sfânt care răsună în ea, întrucât dintre toate instrumentele muzicale numai psaltirea își are pricina sunetelor venită din sus.

Într-adevăr, la chitară și la liră sunetul răsună dedesubtul locului unde sunt atinse coardele și numai psaltirea dintre toate instrumentele muzicale primește sunetele din partea de sus a ei, îndemnându-ne cu aceasta ca și noi să ne deprindem a căuta cele de sus și să nu ne dedăm patimilor trupului, din pricina plăcerii ce ne-ar da-o cântarea. De altfel, mai cred că cuvântul profetic, prin construcția instrumentului acestuia, a voit să ne arate un lucru adânc și înțelept, că adică toți cei plini de grijă și cu sufletele senine pot fi ușor conduși pe calea care duce către cele înalte.

RUGĂCIUNILE ÎNCEPĂTOARE

Pentru rugăciunile Sfinților Părinților noștri, Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluiește-ne pe noi. Amin.

Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție!

Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul adevărului, Care pretutindenea ești și toate le plinești, Vistierul bunătăților și Dătătorule de viață, vino și Te sălășluiește întru noi, și ne curățește pe noi de toată întinăciunea și mântuiește, Bunule, sufletele noastre.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluiește-ne pe noi (de 3 ori).

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh. Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluiește-ne pe noi. Doamne, curățește păcatele noastre. Stăpâne, iartă fărădelegile noastre. Sfinte, cercetează și vindecă neputințele noastre, pentru Numele Tău.

LIBRIS We know books

Doamne miluiește (de 3 ori),

Slavă... Și acum...

Tatăl nostru, Care ești în Ceruri, sfințească-Se Numele Tău, vie Împărăția Ta, facă-se voia Ta, precum în Cer așa și pe pământ. Pâinea noastră cea spre ființă, dă-ne-o nouă astăzi, și ne iartă nouă greșalele noastre, precum și noi iertăm greșiților noștri. Și nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăvește de cel viclean.

Apoi:

Miluiește-ne pe noi, Doamne, miluiește-ne pe noi, că, nepricepându-ne de nici un răspuns, această rugăciune aducem Ție, ca unui Stăpân, noi păcătoșii robii Tăi, miluiește-ne pe noi.

Slavă...

Cinstita prăznuire a proorocului Tău, Doamne, cer arată Biserica Ta; că Îngerii cu oamenii împreună se veselesc. Pentru rugăciunile lui, Hristoase Dumnezeule, în pace îndreptează viața noastră.

Și acum...

Multe sunt mulțimile păcatelor mele, Născătoare de Dumnezeu, dar către tine năzuiesc, Curată, căutând mântuire; cercetează neputinciosul meu suflet și te roagă Fiului tău și Dumnezeului nostru ca să-mi dea iertare de răutățile ce am făcut, ceea ce ești una binecuvântată.

Apoi: Doamne miluiește (de 40 de ori)

și fă închinăciuni câte poți.

După care rostește Rugăciunea aceasta:

Întru tot Sfântă Treime, Dumnezeule și Făcătorule a toată lumea, ajută-mi și îndreptează inima mea, să încep cu înțelepciune și să sfârșesc cu fapte bune acești Psalmi, de Dumnezeu insuflați, pe care Duhul Sfânt i-a rostit prin gura lui David și pe care și eu, nevrednicul, voiesc să-i rostesc acum. Dar cunoscându-mi nepriceperea și căzând înaintea Ta, mă rog Ție și cer ajutor de la Tine: îndreptează mintea mea, Dumnezeule, și-mi întărește inima, să nu mă îngreuiez de graiurile gurii, ci să mă veselesc de înțelegerea cuvintelor și să gândesc la lucrarea faptelor bune, ca luminându-mă cu faptele cele bune, să mă învrednicesc la judecată de șederea de-a dreapta Ta, împreună cu toți aleșii Tăi. Așadar, binecuvintează-mă, Stăpâne, ca din inimă să rostesc cu limba mea așa:

Și să începi a citi Psaltirea încet și cu multă luare-aminte, fără să te grăbești și să cugeți mereu le cele pe care le citești, ca să le înțelegi și cu mintea.

LIBRIS We know books

CATISMA ÎNTÂI

PSALMUL 1

Un psalm al lui David,
nescris deasupra la evrei

Fericit bărbatul, care n-a umblat în sfatul necredincioșilor și în calea păcătoșilor n-a stătut și pe scaunul pierzătorilor n-a șezut.

2. Ci în Legea Domnului voia lui și la Legea Lui va cugeta ziua și noaptea.

3. Și va fi ca pomul cel sădit lângă izvoarele apelor, care își va da rodul său la vremea sa, și frunza lui nu va cădea și toate câte va face vor spori.

4. Nu așa necredincioșii, nu așa, ci ca praful ce-l spulberă vântul de pe fața pământului.

5. Pentru aceasta nu se vor ridica necredincioșii la judecată, nici păcătoșii în sfatul dreptților.

6. Că știe Domnul calea dreptților, iar calea necredincioșilor se va pierde.

PSALMUL 2

Un psalm al lui David

Pentru ce s-au întărâtat neamurile și popoarele au cugetat cele deșarte?

2. Stătut-au de față împărații pământului și căpeteniile s-au adunat împreună împotriva Domnului și a Unsului Său:

3. „Să rupem legăturile lor și să lepădăm de la noi jugul lor”.

4. Cel ce locuiește în Ceruri va râde de dânșii, și Domnul îi va batjocori pe ei.

5. Atunci va grăi către dânșii întru urgia Sa și întru mânia Sa îi va tulbura pe ei.

6. Dar Eu am fost pus împărat de El peste Sion, muntele cel sfânt al Lui, vestind porunca Domnului.

LIBRIS We know books

7. Domnul a zis către Mine: „Fiul Meu ești Tu, Eu astăzi Te-am născut.
8. Cere de la Mine și Îți voi da neamurile moștenirea Ta, și stăpânirea Ta, marginile pământului.
9. Paște-vei pe ele cu toiag de fier, ca pe niște vase de olar le vei zdrobi".
10. Și acum, împărați, înțelegeți, învățați-vă toți care judecați pământul.
11. Slujiți Domnului cu frică și vă bucurați de El cu cutremur.
12. Luați învățătură, ca să nu se mânie cândva Domnul și să pieriți din calea cea dreaptă.
13. Când se va aprinde degrab mânia Lui, fericiți toți cei ce nădăjduiesc într-Însul.

PSALMUL 3

Un psalm al lui David, când fugea din fața lui Avesalom, fiul său.

Doamne, de ce s-au înmulțit cei ce mă necăjesc? Mulți se scoală asupra mea.

2. Mulți zic sufletului meu: «Nu este mântuire pentru el întru Dumnezeul lui».
3. Dar Tu Doamne, sprijinitorul meu ești, slava mea și Cel ce înalți capul meu.
4. Cu glasul meu către Domnul am strigat și m-a auzit din muntele cel sfânt al Său.
5. Eu m-am culcat și am adormit; sculatu-m-am că Domnul mă va sprijini.
6. Nu mă voi teme de mulțime de popor, care împrejur mă împresoară.
7. Scoală, Doamne, mântuiește-mă, Dumnezeul meu, că Tu ai bătut pe toți cei ce mă dușmănesc în zadar; dinții păcătoșilor ai zdrobit.
8. A Domnului este mântuirea, și peste poporul Tău binecuvântarea Ta.

Slavă... Și acum...

Alliuia, Aliluia, Aliluia, slavă Ție, Dumnezeule (de 3 ori).

Doamne miluiește (de 3 ori),

Slavă... Și acum...